

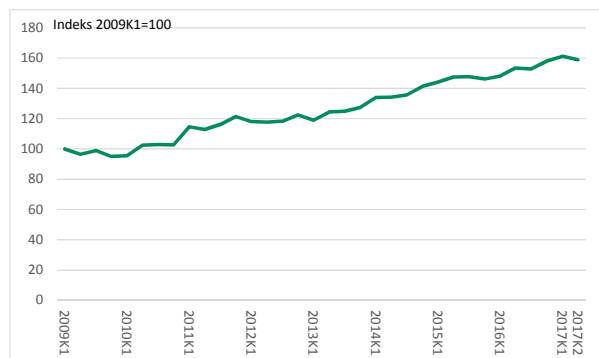
Afdæmpet udvikling i servicebranchen i 2. kvartal 2017

- Servicebranchens omsætning faldt en smule i 2. kvartal 2017, mens branchens beskæftigelse steg
- Forventninger om stigende beskæftigelse inden for rengøring og anden operationel service
- Forholdsvis mange servicevirksomheder melder om mangel på arbejdskraft
- Ledigheden er lav, men falder ikke længere

Omsætning

Omsætningen i den operationelle servicebranche faldt med 1,3 pct. fra 1. kvartal 2017 til 2. kvartal 2017. Sammenlignet med 2. kvartal 2016 var servicebranchens omsætning dog 3,6 pct. højere.

Omsætning i den operationelle servicebranche

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Firmaernes køb og salg) og DI. Data er sæsonkorrigeret.

Fra 1. kvartal til 2. kvartal 2017 var der fremgang i omsætningen i *Vikarbranchen*, inden for *Vagt- og sikkerhed* samt *Erhvervsvaskerier*. Omsætningsfremgangen var med 4,2 pct. højest inden for *Vikarbranchen*, hvor omsætningen har været vigende i de forudgående kvartaler.

Målt over det seneste år var der omsætningsvækst på alle områder af branchen med undtagelse af *Vikarbranchen* og *Erhvervsvaskerier*. Specielt vikarbranchen har dog i de senere år oplevet kraftig vækst.

Omsætning i den operationelle servicebranche

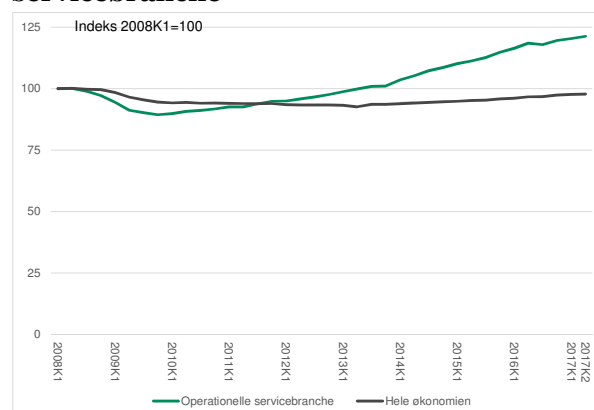
Omsætning	2. kv. 2017 (mia. kr.)	Kvartalsvækst (pct.)	Årsvækst (pct.)
Vikarbranchen	12,4	4,2	-7,8
Vagt- og sikkerhed	4,3	1,4	6,3
Rengøring mv.	30,6	-2,1	1,2
Pleje og omsorg	1,6	-2,2	3,5
Erhvervsvaskerier	2,8	1,6	-0,3
Anden operationel service	91,4	-1,9	6,2
Operationel service i alt	143,0	-1,3	3,6

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Firmaernes køb og salg) og DI. Data er sæsonkorrigeret. Omsætningen i 2. kvartal 2017 er omregnet til årsniveau. Kvartalsvæksten angiver væksten fra 1. kv. 2017 til 2. kv. 2017. Årsvæksten angiver væksten fra 2. kv. 2016 til 2. kv. 2017.

Beskæftigelse

Antallet af lønmodtagere i den private del af den operationelle servicebranche steg fra 1. kvartal 2017 til 2. kvartal 2017 med 0,8 pct. Også den samlede lønmodtagerbeskæftigelse steg, nemlig med 0,2 pct. fra 1. kvartal 2017 til 2. kvartal 2017.

Beskæftigelsen i den operationelle servicebranche

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Beskæftigelse for lønmodtagere, specialkørsel) og DI. Data er sæsonkorrigeret. I figuren indgår alene fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i *private virksomheder* i den operationelle servicebranche.

Konjunkturbarometer for servicebranchen 2. kvartal 2017

Beskæftigelsesvæksten i servicebranchen var i det seneste kvartal højest inden for *Pleje og omsorg*, men der var også høj vækst inden for *Rengøring mv.* og *Anden operationel service*. Inden for de øvrige delområder peger indikatorerne tilbagegang i beskæftigelsen.

Målt over det seneste år var der beskæftigelsesvækst inden for alle områder af servicebranchen med undtagelse af *Vikarbranchen*.

Beskæftigelsen i operationelle serviceerhverv

<i>Beskæftigelse</i>	1. kvrt. 2017 (1000. pers.)	Kvartalsvækst (pct.)	Årsvækst (pct.)
Vikarbranchen	22,0	-2,3	-3,1
Vagt- og sikkerhed	5,2	-0,8	8,1
Rengøring mv.	38,8	1,3	3,3
Pleje og omsorg	6,9	3,7	8,4
Erhvervsvaskerier	2,7	-0,5	0,8
Anden operationel service	72,2	1,3	2,8
Operationel service i alt	147,8	0,8	2,4

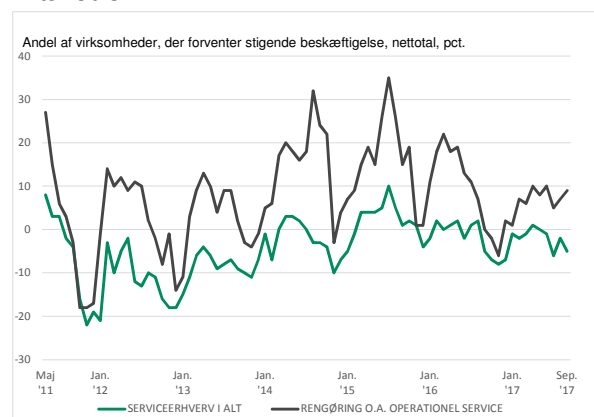
Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (særkørsel på lønmodtagerstatistikken) og DI-beregninger. Data er sæsonkorrigeret. Kvartalsvæksten angiver væksten fra 1. kvrt. 2017 til 2. kvrt. 2017. I tabellen indgår fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i private virksomheder. Årsvæksten angiver væksten fra 2. kvrt. 2016 til 2. kvrt. 2017.

Indikatorerne for den seneste udvikling i omsætning og beskæftigelse kan erfaringsvist blive revideret ved senere opgørelser. Der er en ret klar tendens til, at de to indikatorer over tid udvikler sig ret ensartet, mens det over kortere perioder kan forekomme, at de peger i forskellige retninger.

I den seneste økonomiske prognose fra DI ventes den økonomiske vækst at tage til fra 2016 til 2017 og 2018.

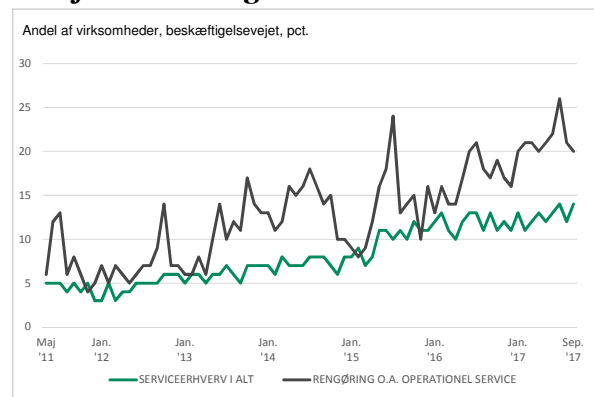
I *Rengøring og anden operationel service* forventer en overvægt på 10 pct. af virksomhederne stigende beskæftigelse de næste tre måneder (Anden operationel service omfatter i denne opgørelse udlejning og leasing samt

vikarbranchen), mens der i servicebranchen under ét er en overvægt af virksomheder, som forventer faldende beskæftigelse. Servicebranchen under ét omfatter en række delområder (bl.a. finansiell virksomhed og rådgivningsvirksomhed mv.), som ikke er en del af den operationelle servicebranche.

Forventninger til beskæftigelsesudviklingen i servicesektoren de næste tre måneder

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Konjunkturbarometer for serviceerhverv). Nettotallet angiver andelen af virksomheder, der forventer stigende beskæftigelse fratrukket andelen, som forventer faldende beskæftigelse.

I servicebranchen under ét vurderer 14 pct. af virksomhederne, at mangel på arbejdskraft begrænser produktionen, mens andelen er væsentlig højere – 20 pct. – inden for *Rengøring og anden operationel service*. Manglen på arbejdskraft kan bl.a. vedrøre faglærte medarbejdere og specialister mv.

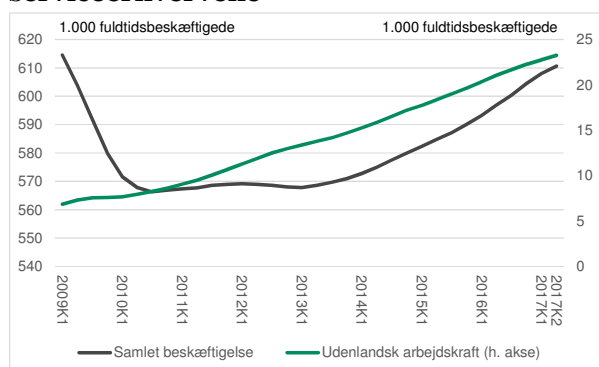
Produktionsbegrænsninger som følge af arbejdskraftmangel i servicesektoren

Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (Konjunkturbarometer for serviceerhverv). Opgørelsen viser andelen af virksomheder, der angiver, at arbejdskraftmangel udgør en produktionsbegrænsning.

Konjunkturbarometer for servicebranchen 2. kvartal 2017

Udenlandske statsborgere med opholdsgrundlag til erhverv udgør en stigende andel af den samlede beskæftigelse i serviceerhvervene. I servicebrancherne *Handel, Transport, Hoteller og restauranter* samt *Rejsebureauer og rengøring mv.* er antallet af beskæftigede udlændinge (med erhvervsmæssigt opholdsgrundlag) vokset fra knap 8.000 til godt 23.000 fuldtidsansatte siden 2010. I den samme periode er den samlede beskæftigelse i disse brancher steget fra ca. 572.000 til godt 610.000 fuldtidspersoner. Udenlandsk arbejdskraft har dermed tegnet sig for ca. 40 pct. af de seneste syv års vækst i disse branchers beskæftigelse.

Udenlandsk arbejdskraft i serviceerhvervene

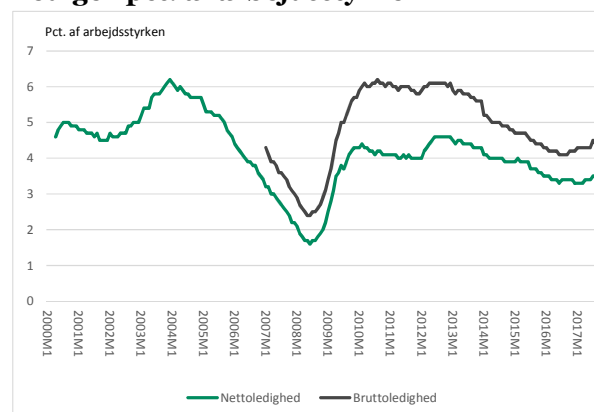
Kilde og anmærkning: Danmarks Statistik (samlet lønmodtagerbeskæftigelse) og www.jobindsats.dk (udenlandsk arbejdskraft). Opgørelsen omfatter følgende serviceerhverv: Handel, Transport, Hoteller og restauranter samt Rejsebureauer og rengøring mv. Udenlandsk arbejdskraft omfatter alene udenlandske lønmodtagere med erhvervsmæssig opholdstilladelse. Beskæftigelsen er opgjort som 4-kvartalers rullende gennemsnit.

Detaljerede tal viser i øvrigt, at ca. 75 pct. af de beskæftigede udlændinge i opgørelsen kom fra EU/EØS/EFTA-lande og de resterende ca. 25 pct. fra 3. lande.

Ledighed

Bruttoledigheden opgjort som andel af arbejdsstyrken faldt fra begyndelsen af 2015 til begyndelsen af 2016 fra knap 5 pct. til 4,2 pct., for derefter at ligge stabilt på lidt over 4 pct. De seneste måneders ledighedstal er bl.a. påvirket i opadgående retning af, at flere nyttilkomne flygtninge mv. er blevet vurderet til at være jobparate.

Ledige i pct. af arbejdsstyrken

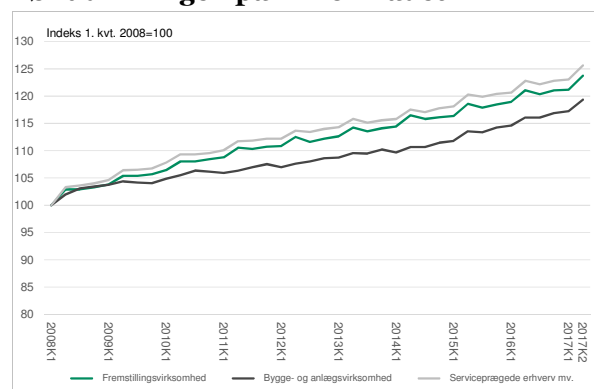

Kilde: Danmarks Statistik.

Lønudvikling

Lønudviklingen i de serviceprægede erhverv har over en længere årrække været parallel med lønudviklingen i fremstillingsvirksomhed. I 2. kvartal 2017 voksede lønomkostningerne på DA-området med 2,2 og 2,4 pct. i forhold til året før inden for fremstillingsvirksomhed og serviceprægede erhverv og med 2,8 pct. inden for bygge og anlæg.

Lønudviklingen på DA-området

Kilde: DA, Konjunkturstatistik

Lønudviklingen på DA området

Stigning, pct.	Seneste kvartal året før	Seneste kvartal
Fremstillingsvirksomhed	2,2	2,1
Bygge og anlæg	2,8	1,8
Serviceprægede erhverv	2,4	2,1

Kilde og anmærkning: DA, Konjunkturstatistik. Stigningen for seneste kvartal året før vedrører stigningen fra 2. kvartal 2016 til 2. kvartal 2017, mens stigningen for seneste kvartal vedrører stigningen fra 1. kvartal 2017 til 2. kvartal 2017.

FAKTA OM DATA OG KILDER MV.

Grundlaget for Konjunkturbarometer for servicebranchen er datakilder, som opdateres regelmæssigt, og som derved løbende beskriver den økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation i servicebranchen.

Konjunkturbarometeret fokuserer så vidt muligt på den del af den samlede servicebranche, der kan betegnes som den operationelle servicebranche. Den operationelle servicebranche er defineret på baggrund af i alt godt 60 DBO7-branchekoder fra Danmarks Statistik, og den præcise definition er gengivet i f.eks. den seneste årsrapport for DI Service, jf. [Servicebranchens Årsrapport 2017](#).

Opgørelsen af omsætning er baseret på virksomhedernes momsindberetninger og omfatter derfor – som hovedregel – ikke omsætning i ikke-momspligtige virksomheder, herunder virksomheder i sektoren *Offentlig forvaltning og service*. Der kan erfaringsmæssigt komme betydelige revisioner til omsætningstallene for det seneste kvartal. Opgørelsen af beskæftigelsen er baseret på en særkørsel på Danmarks Statistik (lønmotagerstatistikken), og beskæftigelsen i den operationelle servicebranche er så vidt muligt afgrænset til beskæftigelse i private virksomheder. I forhold til tidligere konjunkturbarometre indgår der i denne version oplysninger om den private beskæftigelse inden for DBO7-branchen Plejehjem (87.10.10).

Forventninger til beskæftigelse og vurdering af produktionsbegrænsninger som følge af mangel på arbejdskraft er baseret på Danmarks Statistiks månedlige konjunkturbarometer for serviceerhverv. Opgørelsen af den samlede beskæftigelse i figur med udenlandsk arbejdskraft er baseret på lønmotagerstatistikken fra Danmarks Statistik, og opgørelsen af beskæftigede udlændinge med erhvervsmæssigt opholdsgrundlag er baseret på www.jobindsats.dk. Beskæftigelsen vedrører her brancherne *Handel, Transport, Hoteller og restauranter* samt *Rengøring mv.*, dvs. en bredere afgrænsning af servicebranchen end den operationelle servicebranche som beskrevet ovenfor.

Figur med ledighed er baseret på statistik for registreret ledighed fra Danmarks Statistik. Endelig er lønudviklingen baseret på DA's Konjunkturstatistik.